

Studieplan

Bachelor i sykepleie

INNHold

1	INNLEDNING	4
1.1	Samfunnsutfordringer	4
1.2	Verdiforankring	4
1.3	Studieplanen ved Høyskolen Diakonova	5
1.4	Studiets overordnede mål	5
1.5	Relevant kompetanse og forventet læringsutbytte	6
2	HØYSKOLEN DIAKONOVA	9
2.1	Omfang og organisering av studiet	9
2.2	Pedagogiske metoder	11
2.3	Bruk av IKT	12
2.4	Praksisstudier	13
2.4.1	Mål for praksisstudier	13
2.4.2	Rammer	13
2.4.3	Studiekrav knyttet til praksisstudier	14
2.4.4	Kriterier for vurdering praksisstudier	14
2.4.5	Innfrielse av kriterier for bestått praksisstudie	15
2.4.6	Bruk av lærerveileder	15
2.4.7	Praksissted og praksisveileder	16
2.5	Regler ved fravær	18
2.5.1	Fravær fra teoriundervisning	18
2.5.2	Fravær fra praksisstudiet	18
2.5.3	Fravær fra eksamen	18
2.5.4	Vurderingsform	18
2.6	Utdanningsplan	19
3	STUDIETS MODULER	22
3.1	Modul 1 – Grunnleggende kunnskap i klinisk sykepleie	22
3.2	Modul 2 – Anatomi, fysiologi, biokjemi og mikrobiologi	24
3.3	Modul 3 – Kliniske studier i sykehjem	26
3.4	Modul 4 – Generell patologi, sykdomslære, infeksjonssykdommer og farmakologi, hygiene, og praktiske ferdigheter	29

3.5	Modul 5 – Sykepleie ved sykdom og svikt i grunnleggende behov	35
3.6	Modul 6 – Sykehuspraksis	39
3.7	Modul 7 – Sykepleiens samfunnsvitenskapelige kunnskapsgrunnlag, sykepleie i tverrkulturelt perspektiv og folkehelsevitenskap	42
3.8	Modul 8 – Kliniske studier i psykisk helsevern	44
3.9	Modul 9 – Sykepleie i hjemmetjenesten	47
3.10	Modul 10 – Fordypningspraksis	49
3.11	Modul 11 – Avsluttende eksamen i sykepleie	51
3.12	Modul 12 – Hospiteringspraksis med fokus på diakoni	53
4	VEDLEGG TIL STUDIEPLANEN	56

1 INNLEDNING

Studiet i bachelor i sykepleie er regulert gjennom Lov om Universiteter og Høyskoler av 1.april 2005 og følger bestemmelser gitt i Rammeplan 25. januar 2008. Studieplan for sykepleierutdanningen ved Høyskolen Diakonova er utarbeidet på grunnlag av Rammeplan for treårig sykepleierutdanning, godkjent 01.12.2005, med forskrift nr. 1380 av 01.12.2005, Lov om universiteter og høyskoler av 01.04.2005 nr. 15, samt Kvalitetsreformen av 2003. Studieplanen er revidert juni 2012 etter Rammeplan for sykepleierutdanning 2008 og Kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning.

1.1 Samfunnsutfordringer

En sykepleierutdanning må utvikles i takt med et samfunn i stadig utvikling. Endringen i befolkningssammensetning mot en større andel eldre mennesker, bredere multikulturell sammensetning, store utfordringer innen kroniske sykdommer, livsstilssykdommer, rus og psykiatri gir nye utfordringer for morgendagens sykepleiere i møte med pasienter i alle aldre. På bakgrunn av de utfordringer sykehus, kommuner, lokalsamfunn og menigheter står overfor, ønsker vi å rette oppmerksomheten mot pasientenes møte med helsetjenesten. Vi lever i et multikulturelt samfunn. Dette representerer en stor mulighet for helsevesenet fordi mange med fremmekulturell bakgrunn ønsker å utdanne seg til arbeid på dette området. Vi vil utdanne reflekterte og faglig dyktige sykepleiere som treffer beslutninger til det beste for pasient, pårørende og samfunn. Dette vil i sær være i lys av Diakonovas egenart - beskrevet som tre perspektiver: diakonalt, kommunehelse og flerkulturelt perspektiv.

1.2 Verdiforankring

Inspirert av fortellingen om den barmhjertige samaritan har Diakonova utdannet sykepleiere og diakoner fra 1916, i første omgang med sikte på arbeid i kommuner og menigheter utover landet. Etableringen av sykehus og sykepleierutdanning var begrunnet i et ønske om å møte samfunnets behov for sykepleie utenfor institusjonene. De nyutdannede sykepleierne, menighetssøstrene, ble ansatt i menighetene i Den norske kirke. Hjemmesykepleien, slik vi kjenner den i dag, har sitt utspring i menighetssøsterbevegelsen. I dag gir de fleste av våre utdanningstilbud kompetanse til faglig arbeid både innenfor spesialist- og kommunehelsetjenesten og til stillinger i kirke og menighet.

Det diakonale verdigrunnlaget fremhever kjærligheten som drivkraft, og grunnlag for konkrete handlinger innenfor sykepleie og diakoni. Høyskolen Diakonova bygger på kjerneverdier: et helhetlig menneskesyn, menneskets iboende verdighet, barmhjertighet og solidaritet.

1.3 Studieplanen ved Høyskolen Diakonova

Studieplanen beskriver utdanningens bakgrunn, organisering, læringsutbytte og læringsaktiviteter. Studieplanen beskriver forholdet mellom teori og praksis, og viser fordelingen av praksisstudiene.

Høyskolen Diakonova har studentopptak en gang i året gjennom Samordna opptak (www.samordnaopptak.no).

Opptakskrav til studiet er generell studiekompetanse. Søkere, 25 år eller eldre, kan få studieplass på bakgrunn av realkompetansevurdering.

Fullført og godkjent studium gir graden bachelor i sykepleie og gir rett til å søke autorisasjon som sykepleier i henhold til lov om helsepersonell. Fullført bachelorgrad gir også muligheter til videre studier som fører fram til mastergrad.

1.4 Studiets overordnede mål

Formålet med sykepleierutdanningen er å utdanne yrkesutøvere som er kvalifisert til å utøve faglig forsvarlig sykepleie. I tråd med Rammeplan for Sykepleierutdanning (2008) forstås det at faglig forsvarlig sykepleie "krever kunnskap om hvordan sykdom innvirker på mennesket og sykdommens betydning for livskvalitet, velvære, håp og mestring" (Rammeplan 2008, s 6). Sykepleieren forholder seg til sykepleie til mennesker som er syke eller utsatt for helsetrusler ut fra hvordan det erfarer å være syk eller stå ovenfor en helsetrusel, og ut fra kunnskap om de enkelte sykdommers årsak, diagnostikk, prognose og forebyggende tiltak.

Sykepleiefaget utvikler seg i kontinuerlig dialog med det nasjonale og internasjonale samfunnet det er en del av. I dagens helsepolitiske diskusjoner og i tråd med Høyskolen Diakonova`s tradisjon er det mye fokus på pasienter / brukeres rett til helhetlige tjenester. Samfunnet ambisjoner vektlegger at kommunene skal sørge for en helhetlig tenkning i både forebygging og behandling slik at et helhetlig pasientløp til enhver tid ivaretas innenfor beste effektive omsorgnivå (BEON). Dett krever at pasient og pårørende får tilstrekkelig informasjon, kunnskap og styrking av egenomsorg i forhold til de utfordringer og ressurser pasienten og pårørende til enhver tid innehar. Høyskolen Diakonova`s forståelse av sykepleie er i tråd med disse ambisjonene og tar

utgangspunkt i at hvert menneske er ansvarlig og har iboende ressurser. Med egne ressurser forstås både fysiske, sosiale, psykiske og åndelige faktorer.

Sykepleierne skal således ha kompetanse i forhold til behandlende arbeid, helsefremmende og forebyggende arbeid, undervisning og veiledning, forskning og fagutvikling, kvalitetssikring, organisering og ledelse. De skal ha kunnskap om helsepolitiske prioriteringer og juridiske rammer for yrkesutøvelsen. Utdanningen skal fremme en yrkesetisk holdning og en flerkulturell forståelse av helse og sykdom. Gjennom utdanningen skal studenten utfordres i forhold til de krav som stilles til utøvelse av forsvarlig sykepleie. Utdanningen vektlegger både den faglige og den personlige kompetansen. Den personlige kompetansen omfatter også bevissthet i forhold til tro og livssyn. Sykepleierutdanningen er basert på forskning og anerkjent teoretisk, praktisk og erfaringsbasert kunnskap.

Rammeplanen (2008) benytter begrepene handlingskompetanse og handlingsberedskap for å beskrive at arbeidsgivers forventning til den nyutdannedes funksjonsdyktighet vil avhenge av hvilke sykepleieoppgaver/-områder det er tale om.

”Handlingskompetanse knyttes til områder der utdanningen har ansvar for å bidra til at yrkesutøveren skal kunne fungere selvstendig. Den nyutdannede sykepleier skal ha handlingskompetanse til å ivareta og utøve oppgaver som er sentrale i yrkesfunksjonen. Kompetansen er hovedsakelig rettet mot pasienter og pårørende og mot ivaretagelse av grunnleggende funksjoner i sykepleie.

Handlingsberedskap knyttes til områder der utdanningen bidrar til at nyutdannede sykepleiere har kunnskaper om feltet, men mangler nødvendig erfaring og mer spesialisert opplæring til å kunne handle selvstendig. Først etter at arbeidsgiver har lagt til rette for opplæring og etter og videreutdanning, kan nyutdannede sykepleiere forventes å ta selvstendig ansvar for å ivareta områder som utdanningen gir handlingsberedskap til.

Kompetansen etter endt utdanning består både av handlingskompetanse og av handlingsberedskap og er avgjørende for studentenes forutsetninger for å møte befolkningens behov for sykepleie.” (Rammeplan 2008, s 5)

fra hvordan det erfares å være syk eller stå ovenfor en helsetrussel, og ut fra kunnskap om de enkelte sykdommers årsak, diagnostikk, prognose og forebyggende tiltak.

1.5 Relevant kompetanse og forventet læringsutbytte

Studiet i Bachelor i sykepleie er regulert gjennom Lov om Universiteter og Høgskoler av 1.april 2005 og følgende bestemmelser gitt i Rammeplan 2008, s. 5-8 og NOKUT. Etter endt utdanning skal kandidaten ha:

Kunnskap

- Om hvordan sykdom innvirker på mennesket og sykdommens betydning for livskvalitet, velvære, håp og mestring.
- Om kontinuitet i pleien og observasjon av pasienten er sentralt i sykepleieutøvelsen.
- Om teoretisk grunnlag for sykepleiehandlinger som pleie, omsorg, behandling, lindring, forebygging, rehabilitering/habilitering og hjelp til en verdig død.
- Om å definere standard for kvalitet og bidra til å utvikle kvalitetsindikatorer.
- Om å initiere fagutvikling og delta i planlegging og utvikling av framtidig helse-tjeneste.

Ferdigheter

- Evnen til å observere bygger på teoretisk kunnskap, klinisk erfaring og sansing.
- I å møte den enkelte pasient og pårørende med varhet, innlevelse og moralsk ansvarlighet.
- I å ivareta pasientens grunnleggende behov.
- I å observere, vurdere, planlegge, gjennomføre, evaluere og dokumentere pleie og omsorg til pasienter og pårørende.
- I å iverksette og følge opp forordnet behandling og undersøkelser.
- I å forhindre at komplikasjoner og tilleggs lidelser oppstår.
- I å håndtere legemidler forsvarlig.
- I å betjene og kvalitetssikre vanlig medisinsk teknisk utstyr.
- I å ivareta hygieniske prinsipper og bidra til å skape et helsefremmende miljø.
- I å lindre lidelse og hjelpe pasienten til en verdig død.
- I å utøve godt og riktig håndlag.
- I å informere, undervise og veilede pasienter og pårørende om problemer og behov som oppstår ved sykdom, lidelse og død.
- I å drive helseopplysning og forebyggende arbeid.
- I å undervise og veilede medarbeidere og studenter.
- I å anvende relevante forskningsresultater.
- I å dokumentere, kvalitetssikre og evaluere egen sykepleieutøvelse.
- I å kjenne grenser for egen kompetanse.
- I å etterspørre og delta i nødvendig opplæring på arbeidssstedet for å kunne utøve faglig forsvarlig sykepleie.

Generell kompetanse

- Handlingsberedskap til å kunne delta i tverrfaglig og tverretatlig planarbeid og bidra til å gjennomføre helsefremmende og forebyggende tiltak i kommuner og lokalmiljøer.
- I å ta del i arbeidsstedets særegne og spesialiserte behandlingsoppgaver, prosedyrer og bruk av medisinsk teknisk utstyr.
- I å forholde seg til alternative behandlings- og lindringsmodeller.
- I å ta del i arbeidsstedets særegne og spesialiserte undervisnings- og veiledningsoppgaver.
- I å ivareta den enkelte pasients integritet, herunder retten til en helhetlig omsorg, retten til medbestemmelse og retten til ikke å bli krenket.
- Ved å vise respekt og omsorg for pårørende.
- I å erkjenne og vedkjenne seg et faglig og personlig ansvar for egne handlinger og vurderinger, og opptre på en måte som styrker pasientens og samfunnets tillit til profesjonen og respekten for sykepleietjenesten.
- I å utøve sykepleie i tråd med nasjonale og internasjonale yrkesetiske retningslinjer.
- I å være oppmerksom på sitt profesjonelle og etiske ansvar i samfunnet.
- I å være til støtte i vanskelige faglige eller personlige situasjoner overfor kollegaer.
- I å lede og administrere sykepleieutøvelsen overfor enkeltpasienter og deres pårørende.
- I å kunne samarbeide på alle nivå i organisasjonen og utvikle vilje til tverrfaglig og tverretatlig samarbeid.
- I å utvise en kritisk-analytisk holdning til helsetjenesten.
- I å lede og administrere sykepleieutøvelsen overfor grupper av pasienter og medarbeidere.
- I å utøve saksbehandling både tverrfaglig og tverretatlig.
- I å bidra til at faglige normer legges til grunn når sosial- og helsepolitiske beslutninger fattes.
- I å medvirke til et helsefremmende og inkluderende arbeidsmiljø.

2 HØYSKOLEN DIAKONOVA

2.1 Omfang og organisering av studiet

Bachelorgradsstudiet i sykepleie er et heltidsstudium over tre år. Studiet har en samlet normert studietid på i alt 120 uker. En studieinnsats på 40 timer per uke tilsvarer 1,5 studiepoeng. Hvert studieår tilsvarer en studieinnsats på 60 studiepoeng. Hele studiet utgjør 180 studiepoeng. Praksisstudier og ferdighetstrening utgjør 50 % av studietiden, til sammen 60 uker (90 studiepoeng). Studiepoengene fordeles på ferdighetstrening og praksisforberedelse 10 uker (15 studiepoeng) og praksisstudier 50 uker (75 studiepoeng). Innholdet i studiet er organisert etter Rammeplanens fire hovedemner som er: 1. Sykepleiens faglige og vitenskapelige grunnlag (33 sp.), 2. Sykepleiefaget og yrkesgrunnlaget (72 sp.), 3. Medisinske og naturvitenskapelige emner (45 sp.) og 4. Samfunnsvitenskapelige emner (30 sp.) http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/UH/Rammeplaner/Helse/Rammeplan_sykepleierutdanning_08.pdf (13.07.2012). Hovedemnene utdypes og konkretiseres i 12 moduler. Praksisstudiene er beskrevet som en del av modulene. Hver modul er en selvstendig enhet angitt med studiepoeng. Kravene for godkjenning av modulene er konkretisert i moduloversiktene.

Modul 1 – Grunnleggende kunnskap i klinisk sykepleie (12,5 sp.)

- Sykepleie – grunnleggende behov (0 sp.)
- Praktiske ferdigheter (0sp.)
- Praktisk prøve (0 sp.)
- Spl. 1 eks. (0 sp.)

Modul 2 – Anatomi, fysiologi, biokjemi og mikrobiologi (13,5 sp.)

- Anatomi, fysiologi, mikrobiologi (0 sp.)
- Nat.vit 1 eks. (0 sp.)

Modul 3 – Kliniske studier i sykehjem (13 sp.)

- 7 uker praksis i sykehjem (0 sp.)
- 2 uker teori eldre i institusjonen med praksisforberedelse (0 sp.)

Modul 4 – Generell patologi, sykdomslære, infeksjonssykdomer og farmakologi, hygiene, og praktiske ferdigheter (12 sp.)

- Sykdomslære (0 sp.)

- Medikamentregning og prøve (0 sp.)
- Praktiske ferdigheter (0 sp.)

Modul 5 – Sykepleie ved sykdom og svikt i grunnleggende behov (18 sp.)

- Sykepleie – svikt i grunnleggende behov og fenomener (0 sp.)
- Praksisforberedelse (0sp.)

Modul 6 – Sykehuspraksis (24 sp.)

- 8 uker praksis medisin (12 sp.)
- 8 uker praksis kirurgi (12 sp.)

Modul 7 – Sykepleiens samfunnsvitenskapelige kunnskapsgrunnlag, sykepleie i tverrkulturelt perspektiv og folkehelsevitenskap (12 sp.)

- 8 uker praksis inklusive prosjekt (0 sp.)
- 3 uker felles samf. fag (0 sp.)
- Spl. 3 eks. (0 sp.)

Modul 8 – Kliniske studier i psykisk helsevern (12 sp.)

- 8 uker praksis psykisk helsevern (0 sp.)
- 2 uker teori (0 sp.)

Modul 9 – Sykepleie i hjemmetjenesten (12 sp.)

- 8 uker praksis i hjemmesykepleien (0 sp.)
- 2 uker teori (0sp.)

Modul 10 – Fordypningspraksis (12 sp.)

- 8 uker praksis sykepleie (0 sp.)
- 2 uker teori (0 sp.)

Modul 11 – Avsluttende eksamen i sykepleie (15 sp.)

- Bacheloroppgave i sykepleie (0 sp.)

Modul 12 – Hospiteringspraksis med fokus på diakoni (3 sp.)

- 2 uker observasjonspraksis (0 sp.)

2.2 Pedagogiske metoder

Høyskolen legger til rette for arbeids- og studieformer som fremmer læring og faglig og personlig utvikling. Læring krever arbeid og engasjement. Det forventes aktiv deltakelse fra studentens side og læringsaktivitetene forutsetter et forpliktende samarbeid mellom student og Høyskole. (jmfør studieavtalen). Læring er både en individuell og en sosial prosess. Varierte og studentaktive arbeidsformer tas i bruk for på best mulig måte å fremme læring. Arbeidsformene skal bidra til å fremme studentenes evne til selvstendighet både i individuelt arbeid og i samarbeid med andre. Det legges vekt på refleksjon enkeltvis og i grupper. Sykepleierutdanningen er basert på forsknings- og utviklingsarbeid. Forskning innebærer å utvikle ny kunnskap. Utviklingsarbeid er systematisk virksomhet som anvender eksisterende kunnskap fra forskning og praktisk erfaring, og som blant annet er rettet mot å innføre nye eller vesentlig bedre prosesser, systemer og tjenester. Det legges til rette for at studenten gjennom utdanningen får økt kjennskap og erfaring med forskning og utvikling.

Praksisstudiene utgjør halvparten av studiet. I samarbeid med praksisfeltet arbeides det for å legge til rette for kvalitetsmessig gode læresituasjoner, som kan bidra til ønsket utvikling av sykepleiefaglig handlingskompetanse og handlingsberedskap. Det tilrettelegges for læresituasjoner som fremmer tverrfaglig samarbeid. Obligatorisk ferdighetstrening på skolen regnes som en del av praksisstudiene. I utviklingen av sykepleierkompetanse skal høyskole og praksisfelt utfylle hverandre som læringsarenaer. I den praktiske utøvelsen av sykepleie skal studenten møte en sykepleiepraksis som er kunnskapsbasert. Studenten skal lære kritisk refleksjon over egen og andres utøvelse av sykepleie, basert på anerkjent kunnskap og forskning.

Gjennom hele studieløpet vil det være en veksling mellom ulike læringsaktiviteter. Arbeidsmengden er fordelt mellom organiserte læringsaktiviteter og selvstudium. I utviklingen av sykepleierkompetanse skal høyskole og praksisfelt utfylle hverandre som læringsarenaer.

Undervisning

Forelesningene behandler deler i hvert emne, og skal gi oversikt over utdypning i tema. I tillegg danner forelesninger grunnlag for forståelse av og fordypning i pensumlitteraturen.

Veiledning

For å utvikle studentenes ferdighet i refleksjon over egen faglige yrkesutøvelse og integrering av ny kunnskap er det obligatorisk med sykepleiefaglige veiledningsgrupper.

For å styrke studentens læring, utvikling og vekst, vil det bli gitt generell studieveiledning knyttet til studentens egen studiesituasjon. Det gis også veiledning på bacheloroppgaven i form av artikkel.

Gruppearbeid

Innen enkelte temaer arbeider studentene i grupper. Dette er en arbeidsform som fremmer samhandling og gir erfaring i meningsutveksling og kommunikasjon. Et av studiekravene er organisert som gruppearbeid.

Det oppfordres til at studentene jobber i studiegrupper mellom samlingene.

Selvstudium

Selvstudium er en forutsetning for å nå studiets læringsutbytte. Den tilrettelagte undervisningen dekker deler av pensum og danner grunnlag for videre selvstendig bearbeiding av pensum. Det forutsetter at studentene arbeider selvstendig med å tilegne seg erfaringer, reflektere over utfordringer og situasjoner og utvikler ferdigheter.

2.3 Bruk av IKT

Det forventes at studenter ved bachelorstudiet i sykepleie har tilgang på internett. Det vil bli organisert IKT-støttet (informasjon og kommunikasjons teknologi) veiledning for studiegruppene og enkeltstudenter i tiden mellom samlingene. Høyskolen Diakonova har innført læringsplattformen "It's learning" (www.its-learning.no) som en obligatorisk del av studiene ved Høyskolen. For å kunne nyttiggjøre seg "It's learning", må studentene disponere PC med internett-tilgang. Systemet er også avhengig av at studentene har en e-postadresse. Høyskolen Diakonova er tilknyttet Student - web. Dette er et moderne kommunikasjonsverktøy mellom studentene og Høyskolen. Her kan studentene få oversikt over person- og studieopplysninger. Inngangsportalen til Student - web ligger på Høyskolen Diakonovas hjemmeside: www.diakonova.no. Bruker-ID og passord utdeles etter studiestart.

2.4 Praksisstudier

Hensikten med veiledete kliniske praksisstudier er at studenten gjennom praktisk utøvelse videreutvikler sine relasjonelle ferdigheter, sin omsorgskompetanse og evne til å integrere kunnskap fra alle moduler. Dette skjer i nært samspill med praksisveiledere og skolens lærerveiledere. Læringsutbyttet for de ulike praksisperiodene, se modul 3, 4, 8, 9 og 10.

2.4.1 Mål for praksisstudier

Målet med praksisstudier er at studenten utvikler handlingskompetanse innen sykepleie. Studentene må kunne reflektere ut fra ulike kunnskapskilder, ta beslutninger og handle på grunnlag av gjennomtenkte alternativer. Kompetanse i sykepleie blir utviklet gjennom øvelse og refleksjon, der kunnskap og ferdigheter blir integrert gjennom målrettet handling i konkrete situasjoner.

2.4.2 Rammer

Praksisstudiene er obligatoriske og gjennomføres som heltidsstudium. Fravær på mer enn 10 % medfører at praksis ikke er bestått. 90 % av praksistiden skal være knyttet til reelle pasientsituasjoner. For mer informasjon se Studentreglementet § 8 og § 15-4.

Praksisperiodenes varighet er:

- Modul 3: 7 uker a 30 timer; til sammen 210 timer
- Modul 6, 8, 9 og 10: 8 uker a 30 timer; til sammen 240 timer

Det beregnes 40 timer per uke til studier. Praksisstudiet utgjør 30 timer per uke. De resterende timer benyttes til fordypning i litteratur og arbeid med studiekrav. Studenten holder skriftlig oversikt over sitt fravær og dokumenterer til lærer. Ved fravær har studenten ansvar for å gi beskjed til praksisstedet umiddelbart. Ved fravær over tre dager, skal det også gis beskjed til lærer. All praksis er veiledet.

2.4.3 Studiekraft knyttet til praksisstudier

I modul 3, 6 og 9 er det spesielle skriftlige studiekraft som er knyttet til praksis. Se de ulike modulene. Disse studiekraftene må være godkjent for at studenten skal få bestått praksismodulen.

2.4.4 Kriterier for vurdering av praksisstudier

- **Skjema for turnusplan:** Studentens turnusplan skal fortrinnsvis følge turnusen til veileder. Studenten skal i løpet av de første dager i praksis legge frem en turnusplan som godkjennes av lærer og praksisveileder. Skjema for turnusplan fremgår av It's learning.
- **Skjema for ukeplan:** Studenten utformer individuelle læringsmål med utgangspunkt i Studieplanen, egne erfaringer, personlig kompetanse og praksisplassens arbeidsområder. De personlige målene skal godkjennes av lærerveileder. Ukeplanene for praksisperioden skal brukes aktivt i studentens selvverurdering og i midt-og sluttverurdering sammen med praksisveileder og lærerveileder. Skjema for ukeplaner for perioden fremgår av It's learning. Ukeplan sendes lærerveileder på It's learning senest fredag før aktuell uke og leveres praksisveileder senest mandag morgen.
- **Skjema for logg og refleksjonsnotat:** Logg er en kortfattet oversikt over det som er gjort hver dag. Skriv gjerne punktvis. Ved slutten av uken gjøres oppsummering av egen studieinnsats i forhold til ukeplanen. Refleksjon er de tanker, følelser og erfaringer som studenten gjør i møtet med praksisutfordringene og ny faglig kunnskap. Systematisk refleksjon vil bidra til faglig og personlig vekst og utvikling. Gjennom skriftlig refleksjonsnotat vil studenten bevisstgjøres i sin yrkesutøvelse. Refleksjonsnotatet vil brukes som bakgrunn for veiledning, og studenten vil med dette utvikle sin evne til å korrigere yrkesutøvelsen i samsvar med gitt veiledning. Skjema for logg og refleksjonsnotat fremgår av It's learning. Logg, refleksjon og oppsummering ved ukeslutt leveres ukentlig til Lærerveileder på It's learning.
- **Skjema for vurdering av student i praksis:** Vurderingen gjennomføres etter fastsatte kriterier som er kjent både for student, praksisveileder og lærerveileder. Skjema for vurdering av student i praksis fremgår som vedlegg.
- **Deltagelse i refleksjons/ praksisgruppe:** Det er obligatorisk å delta i refleksjonsgruppe i praksisperioden. Hensikten er å fremme faglig og personlig utvikling. Refleksjonsgruppen foregår i praksis eller på Høyskolens lokaler.

Det forventes at studenten leverer minst ett fremlegg til refleksjonsgruppen i løpet av praksisperioden. Fremlegget skal ta utgangspunkt i tema for uken og erfaringer fra praksis.

2.4.5 Innfrielse av kriterier for bestått praksisstudier

Det blir gjennomført en midt- og en sluttvurdering i løpet av praksisperioden. Vurdering av studenten foretas av praksisveileder, student og lærerveileder. Vurderingen skal synliggjøre studentens anvendelse av teoretiske kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Dette vurderes ut fra studiets og studentens individuelle læringsutbytte for praksisperioden. Vurderingsskjema skrives av studenten sammen med praksisveileder i forkant av midt- og sluttvurdering. Bruk ukeplan, logg og refleksjonsnotat ved utfylling av vurderingsskjema.

Ved manglende utfylling av vurderingsskjema i forkant av vurderingssamtalene, kan det gis fare for ikke bestått praksis.

Hvis det oppstår tvil om praksisstudiet kan godkjennes, skal studenten ved midtvurderingen eller senest 3 uker før avsluttet periode få en skriftlig melding. Meldingen skal angi hva studenten ikke mestrer, og hvilke krav som må oppfylles for å bestå praksisstudiet. Om studenten i slutten av praksisperioden viser handling / atferd som åpenbart ikke gir grunnlag for å bestå praksis, kan studenten likevel få ikke bestått selv om forutgående tvilmelding ikke er gitt (Rammeplanen, 2008).

Dersom studentens praksis vurderes som ikke bestått, må ett eller flere av de kriterier som nevnes under ligge til grunn. Det skal i tillegg alltid være en helhetlig vurdering av studentens kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Det henvises til forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning og til Diakonova's Studentreglementet (<http://www.lovdata.no/for/sf/kd/kd-20060630-0859.html>, <http://diakonova.no/index.php?ID=496>). Forvaltningslovens regler om saksbehandling kommer til anvendelse ved særskilt skikkethetsvurdering, se også forskriften §§ 4-12.

2.4.6 Bruk av lærerveileder

Lærerveileder sender informasjon om praksisstudiet til kontaktpersonen på praksisstedet senest fire uker før den enkelte praksisperiode begynner, gjennomfører veiledningskurs for praksisveiledere 1-2 ganger per år, bidrar til fagutvikling og forskning i samarbeid med praksisstedet, styrer fordeling av praksisplasser til studenter

ut fra geografisk tilhørighet og personlige behov så langt det lar seg gjøre og vurderer studieforhold og veiledning mm ved det enkelte praksissted.

Lærerveileders ansvar

- Tar kontakt med praksisstedet senest en uke før praksisperioden starter
- Sørger for at modulprogram for gjeldende praksisperiode blir gitt til praksisveileder
- Informerer praksisveileder og student skriftlig om innhold og læringsutbyttet for studiet
- Gjør bindende avtaler om forventningssamtale og vurderingssamtaler / forventningssamtale gjennomføres i løpet av de to første ukene
- Godkjenner vaktplanen
- Gir tilbakemelding på ukeplaner, logg og refleksjon
- Holder ukentlig kontakt med student og jevnlig med praksisveileder
- Veileder student ut fra behov for personlig og faglig utvikling
- Samarbeider med praksisveileder dersom det oppstår spesielle veiledningsbehov hos studenten
- Innkaller og leder praksisgruppe for studentene minimum 4 praksisgrupper for hver praksisperiode
- Leder forventningssamtalen og vurderingsmøtene
- Samarbeider med praksisveileder i veiledning og vurdering av studenten
- Dokumenterer begrunnelse for varsel om ikke bestått praksis og hva som kreves for at studenten skal bestå praksis
- Gir rom for veiledning av praksisveilederne
- Har det formelle ansvar for godkjenning av praksisperioden
- Kan tilby veiledning/samtale med praksisveiledere inntil to ganger per praksisperiode

2.4.7 Praksissted og praksisveileder

Praksisstedets ansvar

- Informerer om praksisstedets mål og organisering
- Tildeler praksisveileder/e, fortrinnsvis sykepleier, til hver student
- Legger til rette slik at praksisveileder kan avsette tid til forventningssamtale, vurderingssamtaler og veiledning av studenten

- Legger til rette for at praksisveiledere skal kunne delta på veiledningskurs i Høyskolens regi

Praksisveileders ansvar

- Gjør seg kjent med Høyskolens modulprogram for praksisstudiet
- Legger til rette for læresituasjoner
- Legger forholdene til rette for at studenten skal bli godt inkludert i personalgruppen på praksisstedet
- Orienterer seg om studentens faglige nivå
- Pliktet å orientere studenten om endringer i turnusen i god tid på forhånd
- Informerer skolens lærerveileder om studentens faglige utvikling
- Tar kontakt med Høyskolens lærerveileder dersom det oppstår problemer i forhold til studenten
- Gir tilbakemelding på ukeplanene tilrettelegger læresituasjonene i samarbeid med studenten og gir veiledning før, under og etter
- Går gjennom vurderingsskjemaet sammen med studenten før vurderingssamtalene
- Det bør tilstrebes daglig tilbakemeldinger til studentene
- Det forventes en faglig oppdatering hos praksisveiledere, og at det etterspørres kunnskap hos studentene
- Praksisveileder varsler lærerveileder ved varsel om ikke bestått praksisperiode minst 3 uker før praksisperiodens slutt, eller umiddelbart når problemstillingen blir synliggjort
- Prioriterer tid til, er forberedt til, og deltar aktivt i forventningssamtale og vurderingssamtaler
- Gir en skriftlig oppsummering av praksisperioden på vurderingsskjemaet før sluttvurderingen
- Informerer studenten om ikke tilfredsstillende utført arbeid, før eventuelt lærerveileder kontaktes
- Deltar på veiledningskurs i Høyskolens regi

Studentens ansvar

- Utarbeider vaktplan som godkjennes av lærer i løpet av de to første ukene
- Følger praksisveileders vakter i størst mulig grad
- Utarbeider ukeplaner som leveres lærerveileder og praksisveileder etter avtale
- Bruker ukeplanene aktivt ved å planlegge den enkelte praksisdag / uke

- Skriver daglig logg og ukentlig refleksjon som leveres lærerveileder etter avtale
- Identifiserer egne læringsbehov
- Oppsøker relevante læresituasjoner
- Anvender teoretiske kunnskaper, ferdigheter og erfaringer
- Søker veiledning
- Vurderer egne holdninger og væremåte i praksis
- Deltar i praksisgruppene
- Gir lærerveileder og studentadministrasjonen beskjed om fravær
- Er forberedt til vurderingssamtalene og sørger for at vurderingsskjemaet er fylt ut før samtalene

2.5 Regler ved fravær

2.5.1 Fravær fra teoriundervisning

Fremmøte i veiledningsgrupper, særskilte temadager og oppgaveseminar er obligatorisk. Det henvises til § 7-3 i Diakonovas Studentreglementet.

2.5.2 Fravær fra praksisstudier

Det er obligatorisk fremmøte i praksisstudiet og til veiledning i hver praksisperiode. Det henvises til § 8 - 6 i Diakonovas Studentreglementet.

2.5.3 Fravær fra eksamen

Fravær ved eksamen er beskrevet i Studentreglementet § 11.

2.5.4 Vurderingsform

Hver modul har en avsluttende eksamen, hvor studenten skal levere en skriftlig besvarelse knyttet til modulens teoretiske innhold og erfaringer fra praksis. I moduleksamen skal studenten legge til grunn faglig kunnskap fra emner i modulen, relatere til praksis, vise evne til refleksjon, samt synliggjøre bruk av kilder og anvendt litteratur. Moduleksamen i modul 1, 3 og 4 vurderes med karakterene bestått / ikke bestått. I modul 2 og 5 vurderes eksamensbesvarelsen med bokstavkarakterene A – E (F), hvor A er beste karakter og F er ikke bestått.

I hver modul er det beskrevet hvilke studiekraav som må være bestått. Praksis i modul 2 og 4 vurderes med bestått / ikke bestått. Hospiteringspraksis i modul 5 må dokumenteres med bekreftelse på studentens tilstedeværelse. For hver praksisperiode gjelder regelen om 10 % fravær. Alle moduler må være bestått for å få utstedt kompetansebevis / vitnemål. Dersom studenten avslutter studiet underveis i utdanningen, utstedes det modulbevis for beståtte moduler. Det henvises til studentreglementet for nærmere beskrivelse av vurderingskriterier, klageadgang, kontinuering osv.

2.6 Utdanningsplan og studieplan

På Diakonova defineres et studieår som 1600 timer. Hele studiet (3 år) fordeler seg på:

- Undervisning: 0 timer
- Veiledning: 0 timer
- Praksisstudier: 0 timer
- Selvstudium: 0 timer

Høyskoleutdanningen i bachelorgradsstudiet gjennomføres som et heltidsstudium over 3 år, 4800 timer (180 sp.). Detaljert fremstilling av utdanningsplan og studieplan, og innholdet i de 12 modulene følger i figuren.

Modul	Innhold	Uke	Studie-innsatstimer	Vurderingsform	Studiepoeng
Modul 1	Sykepleie – grunnleggende behov				
	Praktiske ferdigheter				
	Praktisk prøve				
	Spl. 1 eks.				
					12,5

Modul	Innhold	Uke	Studie-innsatstimer	Vurderingsform	Studiepoeng
Modul 2	Anatomi, fysiologi, mikrobiologi				
	Nat.vit 1 eks.				
					13,5

Modul	Innhold	Uke	Studie-innsatstimer	Vurderingsform	Studiepoeng
Modul 3	7 uker praksis i sykehjem				
	2 uker teori eldre i institusjonen med praksisforberedelse				
					13

Modul	Innhold	Uke	Studie- innsatstimer	Vurde- ringsform	Studiepoeng
Modul 4	Sykdomslære				
	Medikamentregning og prøve				
	Praktiske ferdigheter				
					12

Modul	Innhold	Uke	Studie- innsatstimer	Vurde- ringsform	Studiepoeng
Modul 5	Sykepleie – svikt i grunnleggende behov og fenomener				
	Praksisforberedelse				
					18

Modul	Innhold	Uke	Studie- innsatstimer	Vurde- ringsform	Studiepoeng
Modul 6	8 uker praksis medisin				12
	8 uker praksis kirurgi				12
					24

Modul	Innhold	Uke	Studie- innsatstimer	Vurde- ringsform	Studiepoeng
Modul 7	8 uker praksis inklusive prosjekt				
	3 uker felles samf. fag				
	Spl. 3 eks.				
					12

Modul	Innhold	Uke	Studie- innsatstimer	Vurde- ringsform	Studiepoeng
Modul 8	8 uker praksis psykisk helsevern				
	2 uker teori				
					12

Modul	Innhold	Uke	Studie- innsatstimer	Vurde- ringsform	Studiepoeng
Modul 9	8 uker praksis i hjemmesykepleien				
	2 uker teori				
					12

Modul	Innhold	Uke	Studie- innsatstimer	Vurde- ringsform	Studiepoeng
Modul 10	8 uker praksis sykepleie				
	2 uker teori				
					12

Modul	Innhold	Uke	Studie- innsatstimer	Vurde- ringsform	Studiepoeng
Modul 11	Bacheloroppgave i sykepleie				
					15

Modul	Innhold	Uke	Studie- innsatstimer	Vurde- ringsform	Studiepoeng
Modul 12	2 uker observasjonspraksis				
					3

Total timer:			4800	Total studiepoeng:	180
---------------------	--	--	-------------	---------------------------	------------

3 STUDIETS MODULER

3.1 Modul 1 – Grunnleggende kunnskap i klinisk sykepleie (12,5 sp.)

Modul 1 og 2 gjennomføres parallelt. Hensikten er at studentene skal utvikle forståelse for at medisin og naturvitenskap er en integrert del av sykepleie. Modul 1 omhandler sykepleiens faglige og vitenskapelige grunnlag med vekt på grunnleggende sykepleie.

Innhold

- **Sentrale sykepleiefaglige tradisjoner og verdier**
 - Sykepleiens historie
 - Sentrale fenomener og begreper i sykepleie: mennesket, omsorg, helse, sykdom og lidelse, kultur og miljø, sykepleieidentitet
 - Diakonovas kjerneverdier: helhetlig menneskesyn, menneskets iboende verdighet, barmhjertelighet og solidaritet
 - Diakonien grunnlag og praksis
 - Yrkesetiske retningslinjer, etiske prinsipper, etiske hovedretninger

- **Sentrale og systematiske arbeidsmetoder i sykepleiefaget**
 - Sykepleieprosessen
 - Litteratursøk
 - Forskningsprosessen

- **Sykepleiens faglige og vitenskapelige grunnlag**
 - Sentrale sykepleieteorier (Nightingale, Henderson, Orem og Travelbee)
 - Vitenskapsteoretiske hovedretninger og sentrale begreper; kvalitativ og kvantitativ

- **Sykepleie i forhold til menneskets grunnleggende behov: sirkulasjon, respirasjon, ernæring, eliminasjon, aktivitet / hvile, trygghet, kjærlighet, anerkjennelse, håp og mening**
 - Faktorer som påvirker de grunnleggende behov
 - Observasjoner
 - Identifisering av behov for sykepleie
 - Sykepleietiltak

- **Sykepleieprosedyrer, Del 1**
 - Forflytning
 - Munnstell
 - Reing av seng
 - Stell av pasient
 - Måling av blodtrykk, puls, respirasjon og temperatur
 - Førstehjelp med hjerte- og lungeredning, del 1
 - Bruk av bekken, urinflaske og inkontinenshjelpemidler
 - Spisehjelp

- **Hygieniske prinsipper**
 - Håndhygiene
 - Arbeidsantrekk
 - Håndtering av rent og urent

- **Kommunikasjon, Del 1**
 - Kommunikasjonsteorier
 - Non-verbal og verbal kommunikasjon
 - Samtalen

- **Psykologisk utvikling og behov**
 - Psykologiske teorier
 - Betydning av samspill og tilknytning

Læringsutbytte

Etter fullført modul skal kandidaten ha oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- Har kjennskap til sentrale sykepleiefaglige tradisjoner og verdier
- Har kjennskap til sentrale og systematiske arbeidsmetoder i sykepleiefaget
- Har kjennskap til sykepleiens faglige og vitenskapelige grunnlag
- Kan gjøre rede for sykepleie i forhold til menneskets grunnleggende behov (fysiske, psykiske, sosiale og åndelige behov)
- Har kjennskap til menneskets psykologiske utvikling og behov
- Har kjennskap til sentrale kommunikasjonsteorier

Ferdigheter

- Kan utføre grunnleggende sykepleieferdigheter
- Kan anvende hygieniske prinsipper
- Kan søke etter litteratur i anerkjente databaser

Generell kompetanse

- Har innsikt i hvordan følelser og holdninger dannes og påvirker oss i møte med hverandre

Pedagogiske metoder

- Studiegrupper
- Selvstudium
- Ferdighetstrening
- Forelesninger
- Skriftlige studiekraav
- Skriftlig gruppearbeid og studentfremlegg med respons

Vurderingsform

Det vil bli studiekraav knyttet til ferdighetstrening (individuelle) og knyttet til ernæring (gruppe). Eksamen i sykepleiens faglige og vitenskapelige grunnlag er en individuell, skriftlig skoleeksamen på seks timer (eksamen Sykepleie 1). Besvarelsen vurderes med bokstavkarakterer. Praktisk prøve i sykepleieferdigheter, Del 1.

Forventet arbeidsmengde

Forventet arbeidsmengde er 0 timer i Spl. 1 med 12,5 sp., og praktisk prøve med 0 timer og 4 sp..

3.2 Modul 2 – Anatomi, fysiologi, biokjemi og mikrobiologi (13,5 sp.)

Modul 1 og 2 gjennomføres parallelt. Hensikten er at studentene skal utvikle forståelse for at medisin og naturvitenskap er en integrert del av sykepleie. Modul 2 omhandler første del av sykepleiens medisinske og naturvitenskapelige kunnskapsgrunnlag, det vil si anatomi, fysiologi, biokjemi og mikrobiologi. Anatomi er læren om kroppens oppbygning. Fysiologi beskriver hvordan en levende kropp normalt fungerer. Biokjemi beskriver kjemiske prosesser som finnes hos levende vesener. Mikrobiologi er læren

om mikroorganismene. Mikroorganismene er levende vesener, bakterier eller lignende, som kun kan observeres i mikroskop.

Innhold

- **Kroppens hovedstrukturer**
 - Skjelett
 - Muskelgrupper
 - Nervesystemet
 - Sirkulasjonssystemet
 - Respirasjonssystemet
 - Sansesystemet
 - Det endokrine system
 - Immunsystemet
 - Fordøyelsessystemet
 - Nyrer og urinveier
 - Reproduksjonssystemet

- **Mikrobiologi**
 - Normalflora
 - Bakterier, virus, sopp, parasitter og prioner
 - Smittebegrepet (smittestoff, smittekilde, smitteveier, smitteport, smittemottaker)

Læringsutbytte

Etter fullført modul skal kandidaten ha oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- Kan beskrive menneskets anatomiske oppbygning
- Kan gjengi navnene på kroppens hovedstrukturer på norsk og latin
- Kan beskrive hvordan de ulike organsystemer fungerer i forhold til hverandre
- Kan beskrive kroppens viktigste fysiologiske prosesser
- Kan beskrive mikroorganismers oppbygging, egenskaper og funksjon
- Kan forklare begrepet normalflora, samt normalfloraens funksjon
- Kan beskrive smittekjeden, og de enkelte elementer i den
- Kan beskrive immunitetsutvikling
- Kan beskrive immunforsvarets hovedbestanddeler, samt deres funksjon

Ferdigheter

-
-
-

Generell kompetanse

-
-
-

Pedagogiske metoder

- Selvstudium
- Forelesninger
- Kollokviegrupper

Vurderingsform

Eksamen i sykepleiens medisinske og naturvitenskapelige grunnlag (eksamen Nat.vit. 1) er en individuell, skriftlig skoleeksamen på fire timer. Besvarelsen vurderes med bokstavkarakterene A - F, der A er beste karakter og F er ikke bestått. Studentreglementet § 11 Eksamen og eksamensoversikt med dato og tidspunkt er tilgjengelig på It`s learning.

Forventet arbeidsmengde

Totalt 506 timer fordelt på 56 timer (+ 4 t mikrobiologi) teoriundervisning og 450 timer selvstudium.

3.3 Modul 3 – Kliniske studier i sykehjem (13 sp.)

Modul 3 omhandler sykepleiefaget og yrkesgrunnlaget. Studenten skal integrere kunnskap fra sykepleiens faglige, naturvitenskapelige og samfunnsvitenskapelige grunnlag. Modul 3 starter med teoristudier og praksisforberedelse på høyskolen. Deretter følger kliniske studier i sykehjem. Modul 3 avsluttes med oppsummering på høyskolen. Hensikten med praksisstudiet i modul 3 er at studenten får erfaring med sykepleiefaget. Studenten skal anvende kunnskap fra modul 1 og 2 i møte med pasientene og beboerne. I løpet av modul 3 skal studenten arbeide med læringsutbytte for kliniske studier i kommunehelsetjenesten, sykehjem.

Innhold

- **Teoretiske studier**
 - Kommunikasjon
 - Beboere med demens
 - Beboere med sansesvikt
 - Å vise empati
 - I veiledning
 - Geriatrisk sykepleie
 - Aldringsprosessen
 - Demens, parkinsonisme og hjerneslag
 - Livskvalitet
 - Lovverk
 - Faglig forsvarlighet og god omsorg
 - Informasjons-, opplysnings og taushetsplikt
 - Samtykke
 - Tvang

- **Kliniske studier**
 - Fokus for ukeplanene
 - Ukeplan 1, Rutiner og hygiene
 - Ukeplan 2, Stell av pasient
 - Ukeplan 3, Væske / ernæring / eliminasjon
 - Ukeplan 4, Etikk, lovverk, studiekraft i hygiene
 - Ukeplan 5, Mobilitet, sirkulasjon
 - Ukeplan 6, Kommunikasjon, pasientens psykiske, sosiale, åndelige behov
 - Ukeplan 7, Helhetlig sykepleie, dokumentasjon, sykepleieplan / sykepleieprosessen
 - Læresituasjoner i praksis

Læringsutbytte

Etter fullført modul skal kandidaten ha oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- Kjennskap til de vanligste sykdomstilstandene hos eldre
- Forståelse for sykepleierens forebyggende funksjon
- Kjennskap til diakonale verdier i møte med beboer
- Kjennskap til anvendelse av forskningsprosessen i praksis

Ferdigheter

- Kan anvende kunnskap i klinisk sykepleie
- Kan observere, planlegge, utøve, evaluere og dokumentere sykepleie med utgangspunkt i pasientens grunnleggende behov og ressurser
- Kan anvende hygieniske prinsipper
- Kan anvende aktuelt lovverk

Generell kompetanse

- Kan vise etisk ansvarlighet
- Kan vise helhetlig tilnærming til mennesket ut fra beboerens fysiske, psykiske, sosiale og åndelige behov
- Har en kritisk og analytisk holdning til egen og andres utøvelse av sykepleie basert på anerkjent kunnskap og forskning
- Kan samarbeide og kommunisere med andre
- Kan arbeide med personlig og faglig utvikling

Pedagogiske metoder

- Veiledede kliniske studier
- Forelesninger
- Kommunikasjonskurs med øvelser

Vurderingsform

- Studiekraft hygiene
- Studiekraft diakoni
- Pleieplan

Forventet arbeidsmengde

.....

3.4 Modul 4 – Generell patologi, sykdomslære, infeksjonssykdomer og farmakologi, hygiene, og praktiske ferdigheter (12 sp.)

Modul 4 omhandler andre del av sykepleiens medisinske og naturvitenskapelige kunnskapsgrunnlag, det vil si generell patologi, sykdomslære, infeksjonssykdommer og farmakologi, hygiene og praktiske ferdigheter. Hensikten med modulen er at studentene skal utvikle forståelse for at medisin og naturvitenskap er en integrert del av sykepleie. Innholdet i modulen er grunnlag for modul 5, Sykepleie ved sykdom og svikt i grunnleggende behov, og modul 6, Klinisk praksis i medisinsk og kirurgisk avdeling.

Innhold

Patologi er læren om sykdommenes årsaker, utviklingsmekanismer og virkning på kroppens funksjoner. Generell patologi omhandler grunnleggende fellestrekk ved ulike sykdomsprosesser. Spesiell patologi / sykdomslære omhandler læren om hvordan ulike sykdommer opptrer og behandles. Patologi forutsetter kunnskap innen emnene anatomi og fysiologi, og er avgjørende for sykepleierens evne til å observere og vurdere pasientens behov for sykepleie og behandling.

Farmakologi er læren om legemidlene og deres virkningsmekanismer, virkninger og bivirkninger. Farmakologi inndeles her i en generell og en spesiell del. Spesiell farmakologi er knyttet til de ulike tema og pasientkategorier.

Korrekt medikamentregning er en forutsetning for korrekt legemiddelhåndtering. Det legges vekt på forståelse av begrepene som brukes i medikamentregning, samt praktisk utregning av relevante oppgaver.

- **Patologi, symptom, utredning, behandling og oppfølging av sykdommer som krever medisinsk og / eller kirurgisk behandling**
 - Hjertesykdommer
 - Karsykdommer
 - Lungesykdommer
 - Sykdommer i nyrer, urinveier og mannlige kjønnsorgan
 - Sykdommer i mage- tarm- kanalen
 - Sykdommer i lever, galleveier og bukspyttkjertel
 - Endokrine sykdommer
 - Sykdommer i mammae
 - Gynekologiske sykdommer
 - Blodsykdommer
 - Inflammatoriske og revmatiske sykdommer

- Infeksjonssykdommer
- Nevrologiske og nevrokirurgiske sykdommer
- Sykdommer i bevegelsesapparatet
- Sykdommer i hud og underhud

- **Anestesi, overvåkning og intensivmedisin**
 - Preoperative undersøkelser og behandling
 - Anestesi
 - Postoperativ overvåkning og behandling
 - Sjokktilstander og flerorgansvikt

- **Skader og ulykker**
 - Traumatologi
 - Drukningssulykker
 - Forgiftninger
 - Førstehjelp

- **Generelle tema**
 - Skade, betennelse og tilheling i vev
 - Svulster
 - Smertelindring
 - Parenteral ernæring og dietter
 - Prøver og undersøkelser; diagnostisering
 - Allergiske og immunologiske reaksjoner
 - Blodprodukter og transfusjonsvæsker
 - Medikamentell behandling ved ulike lidelser

- **Referanser for laboratorieprøver**
 - Blod og plasma
 - Urin
 - Vevsvæsker
 - Medikamentanalyser

- **Pediatri**
 - Det nyfødte barn
 - Infeksjoner
 - Hjertet og kretsløpet
 - Luftveiene og lungene
 - Fordøyelsesorganene
 - Nyrene, urinveiene og genitalia
 - Nervesystemet og musklene
 - Leddene og skjelettet
 - Hudsykdommer
 - Blodsykdommer
 - Maligne sykdommer
 - Endokrine og metabolske sykdommer
 - Genetisk betingede sykdommer
 - Ulykker og skader

- **Generell farmakologi**
 - Farmakodynamikk og farmakokinetikk
 - Legemiddelformer og tilførsel, oppbevaring og holdbarhet
 - Individuelle variasjoner i legemiddelrespons
 - Legemiddelinteraksjon
 - Bivirkninger
 - Dosering av legemidler
 - Legemidler i svangerskap og ammeperiode
 - Barn og legemidler
 - Eldre og legemidler
 - Felleskatalogen og legemiddelhåndboken

- **Medikamentregning**
 - Omregning innen gramsystemet og litersystemet
 - Omregning mellom milliliter og dråper
 - Virkestoff
 - Forholdet mellom dose, styrke og mengde
 - Regning med tid

- Regning med prosent
- Infusjonshastighet
- Fortynning av flytende oppløsninger
- Avrundingsregler

- **Praktiske sykepleieprosedyrer og trening ved høyskolens trenings- og ferdighetssenteret**
 - Prosedyrer
 - Prinsipper og forholdsregler ved utøving av den aktuelle prosedyren
 - Planlegging, tilrettelegging, gjennomføring, evaluering og utøving av egne prosedyren
 - Anvendelse av hygieniske prinsipper ved gjennomføring av prosedyren
 - Informasjon og samarbeid med (pasienten) medstudenten
 - Bevisstgjøring og refleksjoner over egne holdninger ved utøving av prosedyren
 - Økonomiske spørsmål ved bruk av utstyr

 - Oksygenbehandling og sug
 - Administrering av oksygenbehandling
 - Sugning av munnhule og svelg
 - Administrering av medikamenter på forstøver

 - Injeksjonsteknikk
 - Subcutane injeksjoner
 - Intramuskulære injeksjoner

 - Infusjonsvei, infusjonsvæske
 - Innleggelse og stell av perifer venekanyle
 - Sykepleieoppgaver ved CVK
 - Klare infusjonsvæsker; glucose, glucose – salt, fysiologisk saltvann, Ringer
 - Tilsetninger; elektrolytter, antibiotika

- Transfusjonsterapi
 - Blodprodukter / hemoterapi
 - Transfusjonsprosedyrer
 - Transfusjonskomplikasjoner

- Kateterisering av urinblæren
 - SIK, RIK (studenten vet ikke hva det vil si)
 - Permanent kateter

- Ventrikkelsonde
 - Ventrikkelsonde indikasjoner
 - Ventrikkelsonde utstyr
 - Ventrikkelsonde fremgangsmåte

- Kirurgiske sår
 - Sårstell (rent og infisert)
 - Suturer og agraffer
 - Dren

- Postoperativ mobilisering, hoste- og pusteøvelser

- Førstehjelp, Del 2
 - Akutte situasjoner, fremmedlegemer, hjerteinfarkt / hjerneslag og hypoglykemi
 - Trafikkulykker, sjokk, bevisstløshet, smerte m. fl.
 - BHLR, sekvenstrening

- Medikamenthåndtering
 - Bruk av felleskatalog
 - Medikamenthåndtering

Læringsutbytte

Etter fullført modul skal kandidaten ha oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- Har kunnskap om sykdomsprosesser og hvordan disse påvirker mennesket i ulike faser av livet
- Har kunnskap om utredning og behandling av sykdommer
- Har kunnskap om generell og spesiell farmakologi
- Har forståelse for hygieniske prinsipper
- Har kunnskap om praktiske kliniske sykepleieferdigheter

Ferdigheter

- Kan anvende medikamentregning
- Søker etter forskningsbasert kunnskap knyttet til utøvelse av kliniske ferdigheter
- Anvender kliniske sykepleieferdigheter i modulens tema
- Kan anvende kunnskaper om hygiene

Generell kompetanse

- Kan identifisere menneskets behov for helhetlig sykepleie og behandling ved sykdom og endret livssituasjon
- Kan ivareta sykepleierens ansvar ved administrering av medisinske forordninger
- Kjenner krav til faglig forsvarlighet

Pedagogiske metoder

- Forelesning
- Studiegrupper
- Veiledet ferdighetstrening
- Selvstendig ferdighetstrening
- Selvstudium
- Elektronisk egentrening

Vurderingsform

- Eksamen i Nat. vit. 2, Sykdomslære, Skoleeksamen på 6 timer
- Praktisk prøve i sykepleieferdigheter, Del 2
- Prøve i medikamentregning, 3 timer

Forventet arbeidsmengde

3.5 Modul 5 – Sykepleie ved sykdom og svikt i grunnleggende behov (18 sp.)

Hensikten med modul 5 er at studenten tilegner seg kunnskaper, ferdigheter og holdinger for å kunne samle data, vurdere, planlegge, iverksette og evaluere sykepleie ved akutt og kronisk sykdom. Modulen omfatter de kunnskaper, ferdigheter og verdier som kreves for å kunne ivareta menneskets grunnleggende og spesielle behov ved akutt og / eller kronisk sykdom i alle faser av livet. Modulen dekker alle aldersgrupper. Fokus er rettet mot sykepleierens forebyggende, behandlende, lindrende og rehabiliterende funksjon. Modulen omfatter i tillegg emner som er gjennomgående i hele utdanningen: lovgivning, forskning og fagutvikling i sykepleie, sykepleierens undervisende og veiledende funksjon, etikk, yrkesetikk og diakoni.

Innhold

- **Sykepleierens oppgaver og ansvar ved ulike lidelser og faglige fenomen**
 - Identitet og kroppsviten
 - Livskvalitet
 - Stress, krise og mestring
 - Sårbarhet
 - Lidelse, mening og håp
 - Livsstil og endring av livsstil
 - Møte med lidende og døende pasienter
 - Å leve med kronisk sykdom
 - Prøver og undersøkelser
 - Peri- og postoperativ sykepleie
 - Dagkirurgisk behandling
 - Lungesykdommer
 - Hjertesykdommer
 - Blodsykdommer
 - Transfusjonsbehandling
 - Ernæringsforstyrrelser
 - Smerter, kvalme og oppkast

- Sykdommer i mage- tarmkanalen
- Stomi
- Sykdommer i galleveier, bukspyttkjertel og lever
- Diabetes mellitus og endokrine sykdommer
- Gynekologiske sykdommer
- Sykdommer i urinveier og mannlige kjønnsorganer
- Akutt nyreskade og kronisk nyresvikt
- Sykdom og skader i bevegelsesapparatet
- Revmatiske sykdommer
- Sykdommer og skader i sentralnervesystemet:
- Nevrologiske sykdommer
- Hjerneslag
- Skader og sykdommer i øye, øre, ansikt, munn og hals
- Skader og sykdommer i huden
- Kreft
- Organdonasjon og organtransplantasjon
- Sår og sårbehandling
- Infeksjonssykdommer
- Hygiene i sykehus
- Smitteregimer

- **Barnesykepleie**
 - Sykepleie til barn
 - Vekst og fysisk utvikling
 - Forebyggende helsearbeid blant barn
 - Innleggelse
 - Kommunikasjon med barn og unge
 - Datasamling, observasjon og overvåking av barn
 - Å tilfredsstille barns behov
 - Pre- og postoperativ sykepleie
 - Smerte- og smertebehandling
 - Legemidler til barn
 - Kronisk sykdom og nedsatt funksjonsevne
 - Omsorgssvikt

- Rettigheter
- Når barn dør

- **Forskning og fagutvikling i sykepleie**
 - Systematisk litteratursøk
 - Sentrale forskningsbegrep
 - Kunnskapsbasert sykepleie
 - Vurdering av vitenskapelige prosesser

- **Kommunikasjon og samhandling**
 - Den vanskelige samtalen
 - Samtaler med pårørende

- **Sykepleierens undervisende og veiledende funksjon**
 - Læringsteorier
 - Undervisningsprosessen
 - Mottak og utskrivning

- **Etikk og yrkesetikk**
 - Yrkesetiske retningslinjer knyttet til praksis i somatiske sykehus
 - Etisk refleksjon knyttet til målgrupper, praksisfelt og diakoni
 - Igangsetting og avslutting av medisinsk behandling
 - Hjelp til å leve
 - Eutanasi

Læringsutbytte

Etter fullført modul skal kandidaten ha oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- Hvordan menneskets grunnleggende behov og ressurser påvirkes ved sykdom, lidelse og død
- Sykepleierens ansvar og oppgaver ved behandling av akutt og kronisk sykdom
- Systematiske arbeidsmetoder i sykepleiefaget
- Prinsipper og retningslinjer for sykepleie og behandling ved akutt og kronisk sykdom

- Tiltak som bør iverksettes for at pasienten får dekket sine grunnleggende og spesielle behov ved sykdom, lidelse og død
- Hvordan forskning og fagutvikling anvendes for å sikre kvalitet i sykepleie
- Hvordan sykepleieren kan forebygge komplikasjoner knyttet til sykdom og behandling

Ferdigheter

- Kan anvende systematiske metoder i utøvelse av faget: samle data, vurdere, sette mål, utarbeide plan for sykepleie, omsorg og behandling
- Kan vurdere og anvende fag- og forskningsartikler
- Kan vurdere, evaluere og revidere plan for pasientens behov for sykepleie

Generell kompetanse

- Kan se mennesket som et individ ut fra et helhetlig perspektiv som tar hensyn til både fysiske, psykiske, sosiale og åndelige behov og ressurser ved planlegging og utøving av sykepleie
- Kan begrunne sine faglige vurderinger med utgangspunkt i lovverk, og faglig, etisk og vitenskapelig anerkjent kunnskap

Pedagogiske metoder

- Forelesninger
- Skriftlige studiekraav
- Gruppearbeid med fremlegg
- Selvstudier

Vurderingsform

Vurdering av vitenskaplige artikler og gruppearbeid med fremlegg. Tilbakemelding fra lærere og medstudenter. I perioperativ sykepleie er det gruppearbeid med fremlegg og tilbakemelding fra lærere og medstudenter. I sykepleie til pasienter med kvalme og smerte er det gruppearbeid med fremlegg og tilbakemelding fra lærere og medstudenter. I sykepleie til pasienter med sår er det gruppearbeid med fremlegg og tilbakemelding fra lærere og medstudenter. I sykepleie til pasienter med kreft er det gruppearbeid med fremlegg og tilbakemelding fra lærere og medstudenter. I barnesykepleie er det en skriftlig individuell oppgave med tilbakemelding fra lærer, vurdering er godkjent / ikke godkjent. Det forberdes en Case i gruppe med fremlegg.

- Case 1, Sykepleie ved Hjerteinfarkt / hjertesvikt
- Case 2, Sykepleie til pasienter med levercirrose
- Case 3, Gastrocase

Forventet arbeidsmengde

Forventet arbeidsmengde i denne modulen er 12 uker med 0 timers innsats.

3.6 Modul 6 – Sykehuspraksis (24 sp.)

Modul 6 omfatter kliniske studier i somatisk sykehus. Studenten vil i denne modulen møte mennesker som er akutt / kritisk syke eller som har langvarig helsesvikt og kronisk sykdom. Noen vil i tillegg ha nedsatt egenomsorgsevne. Modul 6 omhandler forebyggende, behandlende, lindrende, rehabiliterende og undervisende sykepleiefunksjoner. Det settes fokus på konsekvenser av sykdom og sammenheng mellom sykdom og helse. Modulen omfatter to perioder, à 8 uker i områdene kirurgi og medisin. I tillegg inngår observasjonspraksis på postoperativ avdeling og i en operasjonsavdeling.

Innhold

- **Praksisstudier ved medisinsk sengepost**
 - Bli kjent; postens pasientgrupper og rutiner
 - Legemiddelhåndtering
 - Praktiske sykepleieprosedyrer og hygiene
 - Prøver og undersøkelser, samt datasamling
 - Sykepleieprosessen med vekt på behandlingsplan
 - Kommunikasjon og samhandling
 - Mottak og utskriving
 - Etikk, yrkesetikk og diakoni
- **Praksisstudier ved kirurgisk sengepost**
 - Bli kjent med postens pasientgrupper og rutiner
 - Legemiddelhåndtering og praktiske sykepleieprosedyrer og hygienerutiner
 - Prøver og undersøkelser, samt legevisitt
 - Sykepleieprosessen

- Organisasjon og ledelse
 - Forskning og fagutvikling
 - Sykepleierens undervisende og veiledende funksjon
 - Etikk, yrkesetikk og diakoni
-
- **Observasjonspraksis ved anestesi- og operasjonsavdeling, postoperativ avdeling, evt. ved dagavdeling, poliklinikk, akuttmottak, lærings- og mestringssenter**

Læringsutbytte

Etter fullført modul skal kandidaten ha oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- Har kunnskap om de mest vanlige sykdommer, utrednings- og behandlingsmetoder i avdelingen
- Har kunnskap om hvordan sykdom påvirker menneskets opplevelse av livskvalitet, håp og mestring
- Har kunnskap om hvordan ulike sykdomsprosesser påvirker pasientens behov for sykepleie
- Har kunnskap om forskningsprosessen og hvordan ny forskning kan ha betydning for utøvelse av sykepleie
- Har kunnskap om de lover som regulerer pasientens rett til behandling og personvern
- Har kunnskap om diakonale verdier med vekt på kritisk syn for diakoni
- Har kunnskap til hvordan sosiokulturelle og åndelige behov påvirker pasientens behov for sykepleie

Ferdigheter

- Kan observere, vurdere, planlegge, gjennomføre, dokumentere og evaluere pasientens behov for sykepleie
- Kan revidere pasientens behandlingsplan i takt med endringer i pasientens tilstand og behov
- Kan anvende hygieniske prinsipper og retningslinjer og bidra til smittevern
- Kan utføre legemiddelhåndtering slik at praksisstedets retningslinjer og juridiske krav blir ivare tatt

- Kan administrere sykepleie i forhold til en gruppe pasienter
- Kan undervise og veilede pasienter, og evt. pårørende
- Kan etablere, opprettholde og avslutte mellommenneskelige relasjoner med pasienter og pårørende, medarbeidere og andre samarbeidsparter

Generell kompetanse

- Kan vise helhetlig tilnærming til mennesket ut fra fysiske, psykiske, sosiale og åndelige behov
- Kan møte pasienten med varhet og innlevelse
- Kan ivareta pasientens integritet og retten til ikke å bli krenket
- Kan identifisere situasjoner som krever etisk refleksjon og kan anvende yrkesetiske retningslinjer ved utøving av sykepleie
- Er analytisk, kritisk og konstruktiv til egen praksis og til praksisstedets utøvelse av sykepleie basert på anerkjent kunnskap og forskning
- Kan arbeide med personlig og faglig utvikling og ta ansvar for egen læring
- Kan samarbeide og kommunisere med andre

Pedagogiske metoder

- Veiledet praksis
- Veiledningsgruppe ved samling

Vurderingsform

Studiekravet i forskning og fagutvikling er et gruppearbeid med fremlegg med tilbakemelding fra lærer og medstudenter. Studiekravet vurderes med godkjent / ikke godkjent. Studiekravet gjennomføres i 2. periode av kliniske studier. Fremlegg i teoriuker etter kliniske studier. Studiekrav i diakoni, kritisk diakoni er et individuelt skriftlig arbeid med fremlegg og tilbakemelding fra lærer og medstudenter. Studiekravet gjennomføres i 2. periode av kliniske studier. Fremlegg i teoriuker etter kliniske studier.

Forventet arbeidsmengde

Totalt 0 timer, fordelt på 0 timer i begge praksisperiodene, samt gruppeoppgavene med fremlegg og 0 timer selvstudium.

3.7 Modul 7 – Sykepleiens samfunnsvitenskapelige kunnskapsgrunnlag, sykepleie i tverrkulturelt perspektiv og folkehelsevitenskap (12 sp.)

Modul 7 gjennomføres i to bolker. En del der kullet er samlet før Eksamen i sykepleiens medisinske, naturvitenskapelige og samfunnsvitenskapelige grunnlag (eksamen Sykepleie 3), og en bolke med en fjerdedel av kullet av gangen. Modulen gjennomføres enten i fjerde eller femte semester, og foregår samtidig med modulene 6, 8, 9 og 10. Modul 7 omhandler sykepleiens samfunnsvitenskapelige kunnskapsgrunnlag, sykepleie i tverrkulturelt perspektiv og folkehelsevitenskap. Deler av modulen bygger på tidligere moduler. Hensikten med modulen er at studenten skal utvikle en forståelse for hvordan samfunnsfagene er en integrert del av sykepleien.

Innhold

- **Organisasjons- og endringskompetanse**
 - Organisasjonskunnskap
 - Prosjekt som metode
 - Prosjektorganisering

- **Helse- og sosialpolitikk**
 - Helse- og velferdspolitik; utviklingstrekk og arenaer
 - Finansiering av helsetjenestene
 - Helsevesenets organisering og omsorgsnivåene
 - Sosioøkonomiske forholds påvirkning på helse
 - Helsetilbudene; kommunehelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten og det private
 - Virkemidler for styring av helsetjenesten; politiske, økonomiske, juridiske og profesjonsetiske
 - Prioriteringer i norsk helsevesen

- **Lovgivning**
 - Lover og regelverk som regulerer helsetjenesten
 - Lover og regelverk som regulerer profesjonsutøvelsen
 - Forholdet mellom profesjonsetikk og profesjonsjus
 - Sosiologi og sosialantropologi
 - Sosiologiske teorier

- Sosialantropologiske teorier
- Normer og regler
- Roller
- Makt og avmakt
- Kulturbegrepet og kulturelle uttrykk
- Kulturbetingede syn på helse og sykdom

Læringsutbytte

Etter fullført modul skal kandidaten ha oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- Har kjennskap til hvordan helse- og omsorgstjenesteloven, spesialisthelsetjenesteloven og pasient- og brukerrettighetsloven, med tilhørende forskrifter, styrer pasientbehandlingslinjene i helsevesenet
- Har kjennskap til kvalitetsindikatorer og hvordan arbeidet med pasientsikkerhet foregår i helsevesenet
- Har kjennskap til planlegging og gjennomføring av prosjektarbeid
- Har kunnskap om folkehelsearbeid
- Har kunnskap hvordan samfunnsutvikling og levekår påvirker samfunnets behov for helsetjenester
- Har kunnskap om hvordan sosioøkonomiske forhold virker inn på helse
- Har kunnskap om sosiologiske teorier, og begrepene: norm, regel, rolle, makt og avmakt
- Har kjennskap kulturbegrepet, kulturelle uttrykk og hvordan mennesker i ulike kulturer oppfatter helse og sykdom
- Lover og regelverk som regulerer norsk helsetjeneste
- Forstår betydningen av har kunnskap om helse- og sosialpolitiske mål og konsekvenser av prioriteringer

Ferdigheter

- Kan delta i prosjekter i utviklingsarbeid med sykepleierelevans

Generell kompetanse

- Har en kritisk og analytisk holdning til hvordan sykdom fordeler seg i samfunnet
- Anvender helsejus i møte med individet, grupper, organisasjoner og helsetjenesten

Pedagogiske metoder

- Forelesning
- Prosjektarbeid
- Observasjonsstudier
- Gruppearbeid med framlegg
- Diskusjon og refleksjon
- Studiekraft

Vurderingsform

- Gruppearbeid med fremlegg
- Individuell vurdering av andre studenters arbeid
- Eksamen i sykepleiens medisinske, naturvitenskapelige og samfunnsvitenskapelige grunnlag (eksamen Sykepleie 3) er en individuell, skriftlig hjemmeeksamen på fire dager. Besvarelsen vurderes med bokstavkarakterer (A – F).

Forventet arbeidsmengde

.....

3.8 Modul 8 – Kliniske studier i psykisk helsevern (12 sp.)

Modul 8 omhandler sykepleiefaget og yrkesgrunnlaget. Studenten skal integrere kunnskap fra sykepleiens naturvitenskapelige og samfunnsvitenskapelige grunnlag. Modulen starter med teoristudier og forberedelse til klinisk studium. Deretter følger kliniske studier. Studentens kliniske studium er i kommunehelsetjenesten og i spesialisthelsetjenesten. Modulen avsluttes med oppsummering. Hensikten med det kliniske studiet er at studenten får innsikt i og kjennskap til ulike psykiske lidelser. Studenten skal anvende kunnskap fra de foregående moduler i møte med pasienten.

Innhold

- **Teoretiske studier**
 - Kommunikasjon
 - Kommunikasjon i relasjoner
 - Relasjonsbygging
 - Nettverksbygging
 - Møte med pasient innen psykisk helsevern
 - Ulike psykiske lidelser
 - Ulike behandlingsmodeller i psykisk helsevern
 - Religiøse vrangforstillinger – tro og helse
 - Etikk og lovverk
 - Lov om psykisk helsevern
 - Studentens egne holdninger og verdier i møte med pasienten

- **Kliniske studier**
 - Møte med psykisk helsevern
 - Miljøterapi
 - Medikamenter i psykisk helsevern
 - De mest vanlige symptomer
 - Kommunikasjon
 - Behandlingslinjer i psykisk helsevern
 - Tverrprofesjonelt samarbeid
 - Avslutning

Læringsutbytte

Etter fullført modul skal kandidaten ha oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- Har kjennskap til kommunikasjon og relasjonsbygging til pasienter med ulike psykiske lidelser
- Bruker yrkesetiske retningslinjer i utøvelse av sykepleie til pasienter med ulike psykiske lidelser
- Har kjennskap til pasientens rettigheter i samsvar med lov om psykisk helsevern
- Kan samarbeide tverrprofesjonelt og tverretattlig

- Har innsikt i betydningen av sykepleierens forebyggende funksjon innen psykisk helsevern
- Har kjennskap til organisering av psykisk helsevern
- Ser betydning av forskningsbasert kunnskap
- Har kunnskap om brukermedvirkning

Ferdigheter

- Kan observere, planlegge, utøve, evaluere og dokumentere sykepleie med utgangspunkt i pasientens psykiske helsetilstand, grunnleggende behov og ressurser
- Kan bygge og utvikle relasjon med bruker, pårørende, studenter, kollegaer og tverrprofesjonelt
- Kan reflektere over egne holdninger og verdier i møte med pasient og pårørende
- Kan anvende anerkjent forskning og fagutvikling i møte med kliniske studier

Generell kompetanse

- Er konstruktiv kritisk – analytisk til egen og andres utøvelse av sykepleie basert på anerkjent kunnskap og forskning
- Er bevisst egen sykepleieidentitet og rolle i arbeidsfellesskap med andre yrkesgrupper
- Reflekterer over holdninger til egen og andres utøvelse av sykepleie, basert på yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere
- Kan begrunne sine valg, faglig

Pedagogiske metoder

- Forelesning
- Gruppearbeid med framlegg og diskusjon
- Vaktplan
- Ukeplan
- Logg og refleksjon over logg
- Refleksjonsgruppe
- Selvstudium

Vurderingsform

I teoridelen vil det bli lagt vekt på en individuell case. I praksisdelen jobbes det med vaktplan, ukeplan, logg med refleksjon og refleksjonsgrupper. Innlevering av individuell oppgave for å kunne møte i praksis. Teori og praksis må være godkjent for å få bestått modulen.

Forventet arbeidsmengde

Total forventet arbeidsmengde er 2 uker teoristudium og 240 timer kliniske studier.

3.9 Modul 9 – Sykepleie i hjemmetjenesten (12 sp.)

Modul 9 omhandler sykepleiefaget og yrkesgrunnlaget. Studenten skal integrere kunnskap fra sykepleievitenskapelig, naturvitenskapelig og samfunnsvitenskapelig grunnlag. Modul 9 starter med teoretisk undervisning, deretter følger kliniske studier i hjemmetjenesten.

Innhold

- **Teoristudier**
 - Hjemmetjenestens oppbygging og funksjon
 - Organisering av hjemmetjenesten
 - Rammer for hjemmetjenesten
 - Forskningsbasert tilnærming til utøvelse av sykepleie i hjemmet
 - Etiske, åndelige og kulturelle utfordringer i hjemmesykepleien
 - BEON – beste effektive omsorgs nivå

- **Kliniske studier**
 - Pasientens hjem som arbeidsarena
 - Legemiddelhåndtering
 - Prosedyrer
 - Sykepleieprosessen
 - Tverrprofesjonelt samarbeid
 - Lover og forskrifter som styrer hjemmetjenesten
 - Hjemmetjenestens oppbygging
 - Etiske dilemmaer i hjemmetjenesten
 - Samarbeid med pårørende

- Framtidens hjemmesykepleiere

Læringsutbytte

Etter fullført modul skal kandidaten ha oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- Har kunnskap om sykepleie til mennesker med langvarig funksjonssvikt og kroniske lidelser
- Har kunnskap om prinsipper og retningslinjer for sykepleie og behandling i pasientens hjem
- Har kjennskap til kommunehelsetjenestens oppbygging og funksjon og hjemmesykepleiens plass og oppgaver innen kommunehelsetjenesten

Ferdigheter

- Kan utføre sykepleieprosessen basert på anerkjent kunnskap i møte med pasienter og pårørende i hjemmesykepleien
- Kan samarbeide og kommunisere med medarbeidere, studenter og tverrprofesjonelt team
- Kan anvende aktuelt lovverk og regelverk
- Kan veilede og undervise pasient, pårørende og andre faggrupper

Generell kompetanse

- Er bevisst sitt eget verdigrunnlag og livssyn
- Utøver sykepleie ut fra aktuelt lovverk og yrkesetiske retningslinjer
- Har en kritisk, analytisk holdning til egen og andres utøvelse av sykepleie basert på anerkjent kunnskap og forskning
- Kan arbeide selvstendig under veiledning

Pedagogiske metoder

- Forelesninger
- Vaktplan
- Ukeplan
- Logg og refleksjon over logg
- Praksisgrupper
- Selvstudium

Vurderingsform

- Undervisning til ansatte og medstudenter
- Kliniske studier vurderes med bestått / ikke bestått

Forventet arbeidsmengde

Total forventet arbeidsmengde er 2 uker teoristudier og 240 timer kliniske studier.

3.10 Modul 10 – Fordypningspraksis (12 sp.)

Modul 10 omhandler sykepleiefaget og yrkesgrunnlaget. Studenten skal integrere kunnskap fra sykepleiens faglige, naturvitenskapelige og samfunnsvitenskapelige grunnlag. Modul 10 er et praksisstudium, 8 uker, og et teoristudium, 2 uker. Studenten har mulighet til å utvikle sykepleiefaglig kompetanse gjennom teoretiske studier i samarbeid med erfarne yrkesutøvere, og få erfaring med yrkets krav og utfordringer. Modul 10 kan gjennomføres i Norge eller i utlandet. Høyskolen har faste praksisplasser. Studentene søker om disse plassene. For mer informasjon om praksisplasser og søknaden se Studentreglementet.

Innhold

- **Teoristudier**
 - Kommunikasjon
 - Grupper
 - Mellom utdanningsnivåer
 - Administrasjon
 - Utøvelse av administrasjon
 - Samhandling mellom helsenivåene
 - Medisinske og teknologiske muligheter
 - Informasjon om enkelte teknologiske nyvinninger
- **Praksisstudier**
 - Fordypning og integrering av sykepleiekunnskap
 - Fokus innen gitte rammer
 - Sykepleie mellom helsenivåer
 - Evidencebasert metode

Læringsutbytte

Etter fullført modul skal kandidaten ha oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- Tverrprofesjonelt samarbeid
- Ledelse og administrasjon av sykepleieutøvelse overfor pasienter, pårørende, Medarbeidere og studenter
- Fremtidens medisinske og teknologiske muligheter innen sykepleie
- Sykepleieutøvelse i et tverrkulturelt perspektiv
- Utvikling av fag og kvalitetsarbeid

Ferdigheter

- Kan utøve sykepleie i tråd med nasjonale og internasjonale yrkesetiske retningslinjer
- Kan observere, vurdere, planlegge, gjennomføre, evaluere og dokumentere sykepleie til pasienter og pårørende
- Kan samarbeide tverrprofesjonelt og tverretattlig
- Kan anvende kunnskap om lover, regler og øvrige rammebetingelser som styrer sykepleierens virksomhet
- Kan lede og administrere sykepleie til pasienter og pårørende
- Kan bistå praksisfeltet ved å formidle anerkjent kunnskap og forskning
- Kan undervise og veilede medarbeidere og studenter

Generell kompetanse

- Er konstruktiv kritisk-analytisk til egen og andres utøvelse av sykepleie basert på anerkjent kunnskap og forskning
- Har sykepleieridentitet og rolletrygghet i arbeidsfellesskap med andre yrkesgrupper
- Reflekterer over holdning til egen og andres utøvelse av sykepleie basert på anerkjent kunnskap og forskning

Pedagogiske metoder

- Forelesninger
- Gruppearbeid
- Vaktplan

- Ukeplaner
- Logg og refleksjon over logg
- Praksisgruppe
- Selvstudium

Vurderingsform

Teori gjennomføres med Blogg i tema fra undervisningen. I praksis vektlegges arbeidet med vaktplan, ukeplaner, logg og refleksjon. Deltagelse på blogg må være gjennomført for å få godkjent teori. Vaktplan, ukeplaner, logg og refleksjon må være levert for å få godkjent praksis.

Forventet arbeidsmengde

Omfanget av praksisstudiene regnes i timer. Studentenes praksistid skal normalt være 30 timer per uke, pause inkludert så lenge annet ikke er angitt (§ 3.3 i UH-loven av 1.april 2005). Praksisstudiet i modul 10 utgjør 8uker, det vil si 240 timer. Tilstedeværelse dokumenteres i timer. Alle ukens dager og alle tider på døgnet kan benyttes som praksistid. Studentene kan ikke påregne tilrettelagt praksisvakter pga levering og henting i barnehage / skole eller andre private gjøremål. Reisetid regnes ikke med i praksistiden.

3.11 Modul 11 – Avsluttende eksamen i sykepleie (15 sp.)

Modul 11 er avsluttende eksamen i sykepleie. Modulen gir studenten mulighet til å fordype seg i et valgt tema fra sykepleiefaget. Hensikten med den avsluttende eksamen er å prøve studentens evne til å vurdere sykepleiefaglige tema / problemstillinger og anvende viten fra sykepleiens kunnskapsområde relatert til sykepleiepraksis.

Innhold

Utgangspunkt for eksamen er sykepleiens historiske, filosofiske og etiske grunnlag, grunnleggende begreper og teorier / modeller i sykepleie og sykepleierens arbeidsområder og funksjoner. Studenten kan skrive om et eller flere av de ovenfor nevnte områder. Tema må være av sykepleiefaglig karakter. Studenten skal ha bestått alle tidligere eksamener før sensur på avsluttende eksamen i sykepleie forligger.

Læringsutbytte

Etter fullført modul skal kandidaten ha oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- Har kunnskap om sykepleieteorier og annen anerkjent kunnskap, inkludert nyere forskning og fagutviklingsarbeid
- Har kunnskap om aktuelt og relevant lovverk, etikk, samfunnsmessige og diakonale perspektiver
- Har kunnskap om systematiske og vitenskapelige arbeidsmetoder

Ferdigheter

- Viser evne til skriftlig framstilling av faglige problemstillinger
- Kan søke, finne og framstille relevant litteratur, inkludert kildekritikk
- Kan drøfte den valgte faglige problemstillingen i lys av litteraturen
- Kan anvende en systematisk metode for å utvikle sin faglige innsikt

Generell kompetanse

- Viser evne til helhetlig, selvstendig og om mulig kreativ vurdering av en faglig problemstilling

Pedagogiske metoder

- Oppgaveseminar
- Individuelt arbeid med veiledning

Tema og forslag til problemstilling samt forslag til relevant litteratur, forskning og faglige spørsmål som har med temaet og prosessen å gjøre, legges fram på oppgaveseminar. Studenten tilbys inntil 4 timers individuell veiledning. Veiledning skjer på grunnlag av skriftlig materiale som sendes lærerveileder på It`s learning minimum 24 timer før veiledningstidspunktet. Det skriftlige materialet skal inneholde spørsmål til veilederen. Det forventes at studenten møter forberedt til veiledning. Besvarelsen skal leveres i tre (3) eksemplarer i papirform. I tillegg må studenten sende besvarelsen elektronisk som PDF-fil via It`s learning i mappe under Modul 11. Navn på veilederen skal legges ved.

Vurderingsform

Studenten skal skrive en individuell oppgave på 9000 ord +/- 15 %, basert på følgende kriterier:

- Presenterer og avgrensner et tema/problemstilling av sykepleiefaglig karakter
- Gjør rede for anvendt metode
- Anvender og begrunner valg av sykepleieteori
- Anvender forskningsbasert og annen relevant litteratur, inkludert minst to forskningsartikler
- Presenterer relevant sykepleiekunnskap og henviser til erfaringer fra praksis
- Drøfter problemstillingen på en logisk og systematisk måte
- Drøfter etiske og juridiske perspektiver relatert til tema / problemstilling
- Viser selvstendighet og kreativitet
- Viser et diakonalt perspektiv i besvarelsen når det er relevant i forhold til tema / problemstilling
- Presenterer sitt menneskesyn når det er relevant for tema / problemstilling
- Har en logisk og systematisk struktur i besvarelsen
- Anvender retningslinjer for oppgaveskriving som beskrevet i studiehåndboken

Oppgaven vurderes med bokstavkarakter A – F.

Forventet arbeidsmengde

Studentene skal levere en individuell skriftlig oppgave hvor de anvender litteraturstudium som metode for å utvikle sin vitenskapelige kompetanse. Modulen strekker seg over 8 uker a 0 timer i 6. semester. Krav til forkunnskaper er gjennomført modul 1-10.

3.12 Modul 12 – Hospiteringspraksis med fokus på diakoni (3 sp.)

Modul 12 er hospiteringspraksis med fokus på diakoni. Studenten skal integrere kunnskap fra tidligere diakoniundervisning med tilhørende studiekrav, samt trekke inn sykepleiens faglige, naturvitenskapelige og samfunnsvitenskapelige grunnlag der det er aktuelt. Modulen starter med teoretisk undervisning, deretter følger 2 uker kliniske studier med fokus på diakoni. Studenten skal fungere som deltakende observatør på selvvalgt diakonalt praksissted. Studenten har selv ansvar for å finne frem til egnet

praksissted og må dekke kostnadene til reise, opphold og forsikring. Mer informasjon finnes i Studentreglementet.

Innhold

Innhold i modulen baseres på teoristudier og kliniske studier.

- Nasjonal og internasjonal diakoni
- Møte med andre kulturer og tverrkulturell forståelse
- Diakoni og livskvalitet

Læringsutbytte

Etter fullført modul kandidaten ha oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- Har kunnskap om hvordan diakonalt arbeid kan drives nasjonalt og internasjonalt
- Har kunnskap om ulike former for diakoni som for eksempel allmenn diakoni, organisert diakoni og spesialisert diakoni

Ferdigheter

- Utøver karitativ, kritisk og forebyggende diakoni
- Drøfter relevante problemstillinger knyttet til diakonalt arbeid
- Kan formidle hvordan diakonale verdier kan integreres i sykepleiepraksis

Generell kompetanse

- Har innsikt i egen tro / livssyn
- Er i stand til å møte pasientens fysiske, psykiske, sosiale og åndelige behov

Pedagogiske metoder

- Dialogundervisning som forberedelse til praksisperioden
- Individuelle mål
- Framlegg

Vurderingsform

- Framlegg med poster, registrert frammøte 100%

Forventet arbeidsmengde

Total forventet arbeidsmengde er 2 uker kliniske studier og en uke teori på 0 timer sammen.

4 VEDLEGG TIL STUDIEPLANEN

Pensumlitteratur

Modul 1

ingen

Modul 2

Sand, O., Sjaastad, Ø.V., Haug, E. & Bjålie, J.G. (2006). *Menneskekroppen, fysiologi og anatomi*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

(Kap. 1-18)

506 s.

Tjade, T. (2008). *Medisinsk mikrobiologi og infeksjonssykdommer*.

Bergen: Fagbokforlaget.

(Kap. 1-6)

111 s.

Sjaastad, Ø.V., Toverud, K.C., Sand, O., Bjålie, J.G. & Haug, E. (2006).

Arbeidsbok til Menneskekroppen. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Modul 3

ingen

Modul 4

Bertelsen 2011, kap 1, 2, 4 og 17

Grønseth, Markestad 2011, kap 16-30

Jacobsen et al. 2009: alle kapitler, inklusive innledning, unntatt kap 25

Simonsen, Aarbakke, Lysaa 2004, bind 2

Tjade, Trygve 2008, kap 7 – 11

Norsk førstehjelpsråd 2007, s 1 – 56

Simonsen og Aarbakke 2010 bind 1

Olsen 2011

Almås, Stubberud & Grønseth (red.) 2010 bind 1 kap 4 s 138 – 147

www.legemiddelhandboka.no, kap L 23

www.felleskatalogen.no, søk på de ulike væsker og elektrolytter

(Almås, Stubberud & Grønseth (red.) 2010 bind 1 kap 13)

Almås, Stubberud & Grønseth (red.) 2010 bind 2 kap 20

Almås, Stubberud & Grønseth (red.) 2010 bind 1 kap 10 s 325 - 332

Almås, Stubberud & Grønseth (red.) 2010 bind 1 kap 9: s 286

Norsk Førstehjelpsråd 2007 s 15 - 68

Simonsen, Aarebakke, Lysaa 2004 kap 2, kap 5 – 11, kap 20

Bielecki, T og B. Børdahl 2004 kap 1, 2, 3, 4, 5, 7 og 8

Modul 5

Almås, H. Stubberud, D. & Grønseth, R. (Red.) (2010). *Klinisk sykepleie*. Bind 1 og 2. Oslo: Gyldendal Akademiske AS.

Eide, H. og Eide, T.(2011). *Kommunikasjon i relasjoner*. Oslo: Ad. Notam Gyldendal AS

Grønseth, R., Markestad, T. (2011). *Pediatri og pediatrik sykepleie*. Kapittel 1-15. Bergen: Fagbokforlaget.

Notvedt, M.W., Jamtvedt, G., Graverholt, B. & Reinart, L.M.(2007). *Å arbeide og undervise kunnskapsbasert, - en arbeidsbok for sykepleiere*. Norsk sykepleierforbund

Norsk sykepleierforbund (2011). Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere.

<http://www.ppsnett.no>

Stordalen, J. (2009). *Den usynlige fare, lærebok i hygiene*. Bergen: Fagbokforlaget

Modul 6

ingen

Modul 7

ingen

Modul 8

ingen

Modul 9

ingen

Modul 10

ingen

Modul 11

Dalland, O. (2000). *Metode og oppgaveskrivning for studenter*. Oslo: Gyldendal Akademiske.

Pettersen R. (2008). *Oppgavens ABC*. Oslo: Universitetsforlaget.

Støren, I. og Stordalen, J.(2004). *Bare skriv*. Oslo: Cappelen akademiske.

Støren, I. (2010). *Bare søk*. Oslo: Cappelen akademiske.

Modul 12

ingen

Utdanningsplan med timefordeling

UTDANNINGSPLAN med timefordeling										
Bachelor i sykepleie										
3. års studium heltid										
Timetall 4800 timer										
			A		B		C		D	
			Undervisning		Veiledning		Praksisstudie		Selvstudium	
MODULER	Uker	Timer	Uker	Timer	Uker	Timer	Uker	Timer	Uker	Timer
Modul 1 – 15 sp.										
A -undervisning	4	110	4	110		6				
B- veiledning		6								
D -selvstudium	7	284								
Total Modul 1	11	400	4	110		6		0		280
Modul 2 – 15 sp.										
A -undervisning	3	75	3	75						
B- veiledning		6				6				
C- praksisstudier	6	225					6	225		
D -selvstudium	2	94								
Total Modul 2	11	400	3	75		6	6	6		94
Modul 3 – 15 sp.										
A -undervisning	3	75	3	75						
B- veiledning		6				6				
C- praksisstudier	3	112					3	112		
D -selvstudium	5	208								
Total Modul 3	11	400	3	75		6				200
Modul 4 – 15 sp.										
A -undervisning	3	50	3	60						
B- veiledning		4				4				
Eksamen		6								
D -selvstudium	8	340								
Total Modul 4	11	400	3	60		4		0		321

Modul 5 – 15 sp.							
A -undervisning	4	110	4	110	6		
B- veiledning		6					
D -selvstudium	7	284					
Total Modul 5	11	400	4	110	6		280
Modul 6 – 15 sp.							
A -undervisning	3	75	3	75			
B- veiledning		6			6		
C- praksisstudier	6	225				6	225
D -selvstudium	2	94					
Total Modul 6	11	400	3	75	6	6	6
Modul 7 – 15 sp.							
A -undervisning	3	75	3	75			
B- veiledning		6			6		
C- praksisstudier	3	112				3	112
D -selvstudium	5	208					
Total Modul 7	11	400	3	75	6		200
Modul 8 – 15 sp.							
A -undervisning	3	50	3	60			
B- veiledning		4			4		
Eksamen		6					
D -selvstudium	8	340					
Total Modul 8	11	400	3	60	4		321
Modul 9 – 15 sp.							
A -undervisning	4	110	4	110	6		
B- veiledning		6					
D -selvstudium	7	284					
Total Modul 9	11	400	4	110	6		280
Modul 10 – 15 sp.							
A -undervisning	3	75	3	75			
B- veiledning		6			6		
C- praksisstudier	6	225				6	225
D -selvstudium	2	94					
Total Modul 10	11	400	3	75	6	6	6

Modul 11 – 15 sp.							
A -undervisning	3	75	3	75			
B- veiledning		6			6		
C- praksisstudier	3	112				3	112
D -selvstudium	5	208					
Total Modul 11	11	400	3	75	6		200
Modul 12 – 15 sp.							
A -undervisning	3	50	3	60			
B- veiledning		4			4		
Eksamen		6					
D -selvstudium	8	340					
Total Modul 12	11	400	3	60	4		321
TOTALT							
		4800	13	320	22	9	337
							22.4 895